

Přijímání cizinců do základní školy – specifika

Spolufinancováno
Evropskou unií

Střední článek
podpory

[Přijímání cizinců do základní školy – specifika](#)

© 2025 by [MŠMT](#) is licensed under [CC BY 4.0](#)

Tento materiál je určen vedoucím pracovníkům základních škol a uvádí přehled specifik, která se vztahují na přijímání cizinců k základnímu vzdělávání. Cílem je pomoci základní škole rozlišit, jak má postupovat v jednotlivých případech, které mohou v rámci procesu přijímání cizinců k základnímu vzdělávání nastat.

Materiál zahrnuje:

- I Informativní části** (označené piktogramem **I**) – v těchto pasážích MŠMT informuje o některých zásadních skutečnostech, odkazuje na jiné zdroje informací, stanoviska jiných správních úřadů apod.
- D Doporučující části** (označené piktogramem **D**) – v těchto pasážích MŠMT metodicky podporuje školy s tím záměrem, aby dodržením níže uvedených doporučených postupů vytvořily optimální podmínky pro vzdělávání dětí.
- § Závazné části** (označené piktogramem **§**) – v těchto pasážích MŠMT poskytuje informace vyplývající ze stěžejních právních předpisů.

PRÁVO BÝT VZDĚLÁVÁN

(§ 20 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb.)

- § Žáci-cizinci mají právo** na poskytování základního vzdělávání **stejně jako občané ČR, pokud** žáci-cizinci pobývají na území ČR.
- I Žákovi-cizinci nesmí** být odepřeno právo na přijetí do základní školy z důvodu neznalosti českého jazyka.

POVINNOST VZDĚLÁVAT SE

(§ 36 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb.)

- § Povinnost vzdělávání** ve školách na území ČR (**povinná školní docházka**) se vztahuje na:
 - občany jiného členského státu EU, kteří na území ČR pobývají déle než 90 dnů,
 - cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území ČR trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů,
 - účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany.
- D Všichni žáci-cizinci, na které se vztahuje povinná školní docházka, mají po příchodu do ČR 90 dnů na adaptaci.** Nejpozději do 90 dnů musí být podána žádost o přijetí ke vzdělávání v konkrétní škole, přičemž skutečné zahájení docházky do školy může nastat i později (ze-

jména pokud probíhají prázdniny apod.). Pokud tomu však nebrání závažné skutečnosti, **je žádoucí, aby žák-cizinec nastoupil k základnímu vzdělávání co nejdříve.**

PŘEDNOSTNÍ PRÁVO NA PŘIJETÍ

(§ 36 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., § 93 odst. 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb.)

- §** Pro posouzení **spádovosti** platí stejné podmínky jako pro občany ČR, přičemž u žáka-cizince se uvádí **místo pobytu** na území ČR.
- I** Pokud se ředitel školy dozví, že místo pobytu žáka-cizince uvedené v registru obyvatel, do něhož mají přístup orgány veřejné moci (v tomto případě zejména obce), neodpovídá faktickému bydlišti, které zákonný zástupce uvádí za účelem určení spádovosti školy, ředitel školy vyzve zákonného zástupce, aby před rozhodnutím o žádosti provedl změnu místa pobytu u Ministerstva vnitra ČR a toto následně řediteli doložil.

PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ – ŽÁDOST O PŘIJETÍ K ZÁKLADNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ

(zákon č. 500/2004 Sb.)

- I** Přijímání je vždy vedeno **ve správním řízení**.
- I** **Žádost o přijetí** ke vzdělávání se podává **v českém jazyce**. Účastníci řízení mohou jednat a písemnosti mohou být předkládány i v jazyce slovenském. U ostatních cizinců ředitel školy akceptuje také dvojjazyčnou přihlášku, přičemž pro cizince pobývajících na území ČR z důvodu ozbrojeného konfliktu na území Ukrajiny [zveřejnilo MŠMT vzor](#).
- I** **Žádost o přijetí** za nezletilého uchazeče **podává**:
- zákonný zástupce žáka-cizince (v případě žadatelů pobývajících na území ČR z důvodu ozbrojeného konfliktu na území Ukrajiny: podle ukrajinského práva může být zákonným zástupcem i prarodič či zletilý sourozenec),
 - osoba, která má žáka-cizince svěřeného do péče,
 - obecný opatrovník (určený soudem),
 - ústavní zařízení, do jehož péče je žák-cizinec svěřen.

CO MUSÍ DOLOŽIT ZÁKONNÝ ZÁSTUPCE ŽÁKA-CIZINCE

(§ 36 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., § 5b odst. 1 zákona č. 67/2022 Sb., § 50 zákona č. 258/2000 Sb., § 20 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb.)

I Při přijetí žáka-cizince je nutné

- ověřit **identitu** zákonného zástupce (zákonný zástupce zpravidla předloží cestovní doklad),
- ověřit **identitu** žáka-cizince (cestovní doklad, případně rodný list),
- vyžádat si údaj o trvalém či přechodném **pobytu** a **statusu** žáka-cizince (doklad zákonného zástupce dokládá, pokud se jedná o azylanta nebo žadatele o azyl, žáka s dočasnou ochranou, žáka s dodatkovou ochranou v ČR).

§ V případě žáků-cizinců, kteří v ČR pobývají v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny, škola eviduje:

- **číslo vízového štítku**, pokud jej má žák-cizinec na vízu vyznačeno,
- nebo číslo cestovního dokladu a průkazu o povolení k dlouhodobému pobytu.

I Stejně jako čeští žáci ani žák-cizinec **nemá povinnost** dokládat potvrzení o povinném **očkování**.

I K přijetí do základní školy **nemusejí** žáci-cizinci předkládat **oprávnění k pobytu** na území ČR.

PŘIJÍMÁNÍ DO VYŠŠÍCH ROČNÍKŮ

(§ 165 odst. 2 písm. e) zákona č. 561/2004 Sb., § 9a vyhlášky č. 48/2005 Sb., § 55 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb.)

I Při přijímání žáků-cizinců do vyšších ročníků ZŠ se nejedná o přestup podle § 49 odst. 1 školského zákona, ale o **přijetí ke vzdělávání** v souladu s § 46 odst. 1 školského zákona.

§ Žák-cizinec se **zařazuje** do příslušného ročníku **primárně podle věku**. Vyžaduje-li to jeho zájem, lze ho s přihlédnutím k úrovni jeho dosavadního vzdělání a zhodnocení jeho vzdělávacích potřeb zařadit o jeden ročník níže.

§ Základní školu mohou žáci-cizinci navštěvovat **nejdéle** do konce školního roku, v němž dosáhnou **osmnáctého roku** věku.

I Jestliže již žák-cizinec splnil povinnou školní docházku (jejíž splnění se posuzuje podle českých právních předpisů) a zároveň **nezískal základní vzdělání**, může být přijat do základní školy, pokud ředitel školy současně v zájmu žáka-cizince rozhodne o povolení pokračování v základním vzdělávání podle § 55 odst. 1 školského zákona.

I Je možné přijetí žáka-cizince, který v zahraničí **získal základní vzdělání**, pokud se bude

jednat o nejlepší zájem žáka, žák splňuje věkový limit pro vzdělávání v ZŠ (viz výše), škola nemá naplněnu kapacitu a přijetí nebrání přednostní přijetí jiného žáka na základě kritérií pro přijímání žáků.

- I Při přijímání do vyšších ročníků ZŠ je vhodné vyžadovat **doklady o předchozím průběhu vzdělávání**. Absence těchto dokladů nebrání přijetí do ZŠ.

PROBLEMATIKA NEJVYŠŠÍHO POVOLENÉHO POČTU ŽÁKŮ ZÁKLADNÍ ŠKOLY

(§ 23 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., § 2 odst. 1 – 4 zákona č. 67/2022 Sb.)

- I Není-li v ročníku, kam by měl být žák-cizinec přijat, **volné místo** a nejvyšší povolený počet žáků základní školy zapsaný ve rejstříku škol a školských zařízení **není zcela využit**, ředitel školy může požádat zřizovatele školy o výjimku z nejvyššího počtu žáků ve třídě až o 4 žáky v souladu s § 23 odst. 5 školského zákona. Případně ředitel školy vytvoří novou třídu, dovoluje-li to kapacita školy. Nelze však překročit nejvyšší povolený počet žáků školy, jenž je uveden v rejstříku škol a školských zařízení.
- § Pokud **z kapacitních důvodů** nelze přijmout žáka-cizince s místem pobytu ve spádové oblasti, kterému byla v ČR poskytnuta **dočasná ochrana** v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území **Ukrajiny**, nebo které je držitelem průkazu o povolení k dlouhodobému pobytu ze stejného důvodu, postupuje se následovně:
 - **Ředitel:** Jestliže ředitel spádové školy žáka-cizince z důvodu plné kapacity nepřijme, do 5 dnů informuje o této situaci zřizovatele.
 - **Zřizovatel:** Zřizovatel projedná s řediteli ostatních základních škol, které zřizuje, možnost přijetí žáka-cizince v některé z těchto škol. Pokud zřizovatel žádnou další školu nezřizuje nebo do žádné z ostatních jím zřizovaných škol není z důvodu kapacity možné žáka-cizince přijmout, informuje zřizovatel příslušný krajský úřad.
 - **Krajský úřad:** Krajský úřad určí po projednání s ostatními zřizovateli a řediteli škol jinou školu ve své působnosti, kam bude možné žáka-cizince přijmout. Krajský úřad je oprávněn tímto postupem po projednání „určit“ nejenom školu zřizovanou obcí či svazkem obcí, ale také školu soukromého či církevního zřizovatele. Pokud z důvodu plné kapacity všech škol zřizovaných v určitém kraji nelze žáka-cizince přijmout, krajský úřad o situaci informuje MŠMT.
 - **MŠMT:** MŠMT určí jiný kraj, ve kterém bude žák-cizinec přijat.
- I Není potřeba, aby zřizovatel, krajský úřad nebo MŠMT vedli o tomto koordinačním postupu řízení. Mohou činit i neformální jednání. Podstatné však je, aby „určená“ škola byla v nejlepším zájmu žáka-cizince, respektive rodiny žáka-cizince, vybrána co nejdříve a v přiměřené dojezdové vzdálenosti od místa pobytu žáka-cizince (podle zákona je nutné přihlížet k místu pobytu žáka-cizince).

ZVLÁŠTNÍ ZÁPISY PRO ŽÁKY-CIZINCE S DOČASNOU OCHRANOU

(§ 2 odst. 5 zákona č. 67/2022 Sb.)

- § Ředitel ZŠ může v dohodě se zřizovatelem stanovit zvláštní termín zápisu do 1. ročníku pro děti s dočasnou ochranou nebo dlouhodobým pobytem z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině. Termín zápisu lze stanovit v době od 1. června do 15. července.

ZÁPIS JMÉNA A RODNÉHO ČÍSLA ŽÁKA-CIZINCE DO ŠKOLNÍ MATRIKY

(§ 19 odst. 4 zákona č. 111/2009 Sb., § 158 odst. 17 zákona č. 326/1999 Sb.)

- I Ve školní matrice se jména cizinců uvádí primárně podle rodného listu vystaveného **českým matričním úřadem** (cizinci narození v ČR bez českého občanství). Pokud jej cizinec nemá, uvádí se přepis v předloženém **dokladu vydaném Českou republikou** (vízum, průkaz o povolení k pobytu, cizinecký pas vydaný v ČR apod.).
- I Pokud nemá žák-cizinec Ministerstvem vnitra přiděleno české rodné číslo, škola ve školní matrice místo rodného čísla uvede **kód** ve tvaru RRNNDDXXXX, kde RR = poslední dvojčíslí roku narození, NN u mužů = MM (pořadové číslo měsíce), u žen MM+50, DD = den narození, a místo XXXX se dosadí znak „X“+ trojmístné pořadové číslo přidělené jednoznačně školou.

POMOC PŘI ŘEŠENÍ JAZYKOVÉ BARIÉRY

- D Přeložené dokumenty: [Překlady pro základní školy | Zapojmevšechny.cz](#)
- D Tlumočení a překladatelství zdarma: [Tlumočení a překladatelství | Zapojmevšechny.cz](#)
- D Bezplatné služby adaptačního koordinátora pro děti-cizince v povinném předškolním vzdělávání: [Adaptační koordinátoři | Zapojmevšechny.cz](#)

NAHLÍŽENÍ DO REGISTRU OBYVATEL

- I K ověření místa pobytu mohou obce využít [manuál](#) Ministerstva vnitra.